

Mestna občina
Ljubljana
Mestni svet

Svetniški klub N.Si
Nova Slovenija –
Krščanska ljudska stranka

Krekov trg 10
1000 Ljubljana
telefon: 01 306 45 45
faks: 01 306 45 24
nsi@ljubljana.si
www.ljubljana.si

Številka: 223-1/2013-1
Datum: 11. 3. 2013

Mestna občina Ljubljana
Mestni svet

 MESTNA OBČINA LJUBLJANA MESTNI SVET	
1 Prejeto: 15-03-2013	Sig.z.:
Številka zadeve:	Pril.:
	Vredn.:

ZADEVA: Predlog za obravnavo na seji Mestnega sveta Mestne občine Ljubljana

PRIPRAVIL: Mestna občina Ljubljana
Mestni svet
Svetniški klub Nova Slovenija

NASLOV: Osnutek Odloka o prepovedi uživanja alkoholnih pijač na javnih krajih zunaj prostorov, ki so določeni za točenje alkoholnih pijač

POROČEVALKA: Mojca Kucler Dolinar, vodja Svetniškega kluba N.Si

**PRISTOJNO DELOVNO
TELO MS MOL:**

PREDLOG SKLEPA:

Mestni svet Mestne občine Ljubljana sprejme Osnutek Odloka o prepovedi uživanja alkoholnih pijač na javnih krajih zunaj prostorov, ki so določeni za točenje alkoholnih pijač.

Vodja Svetniškega kluba N.Si
Mojca Kucler Dolinar

Priloga:

- Osnutek Odloka o prepovedi uživanja alkoholnih pijač na javnih krajih zunaj prostorov, ki so določeni za točenje alkoholnih pijač z obrazložitvijo

Na podlagi 21. in 65. člena Zakona o lokalni samoupravi (Uradni list RS, št. 94/07, 27/08, 76/08, 100/08, 79/09), 3., 17., 31. in 45. člena Zakona o prekrških (Uradni list RS, št. 3/07, 29/07, 58/07, 16/08, 17/08, 76/08, 108/09) in 27. člena Statuta Mestne občine Ljubljana (Uradni list RS, št. 66/07 – uradno prečiščeno besedilo in 15/12) je Mestni svet Mestne občine Ljubljana na ___ seji dne __. __. __ sprejel

ODLOK

o prepovedi uživanja alkoholnih pijač na javnih krajih zunaj prostorov, ki so določeni za točenje alkoholnih pijač

1. člen

S tem odlokom se ureja uživanje alkoholnih pijač na javnih krajih zunaj prostorov, ki so določeni za točenje alkoholnih pijač.

Določajo se pristojnosti občinskih redarjev pri izvajanju nadzora nad izvrševanjem določb tega odloka in globe za kršitve določb tega odloka.

2. člen

Na območju Mestne občine Ljubljana je na javnih krajih zunaj prostorov, ki so določeni za točenje alkoholnih pijač, uživanje alkoholnih pijač prepovedano.

Javni kraj je vsak prostor, ki je brezpogojno ali pod določenimi pogoji dostopen vsakomur.

3. člen

Za nadzor nad izvajanjem tega odloka je pristojno Mestno redarstvo.

4. člen

Z globo 100 eurov se kaznuje za prekršek posameznik, ki stori prekršek po tem odloku.

Mestno redarstvo lahko namesto sankcije kršitelju izreče opozorilo, če je storjeni prekršek neznatnega pomena in če oceni, da je glede na pomen dejanja opozorilo zadosten ukrep. Če kršitelj opozorila ne upošteva, mu Mestno redarstvo izreče globo, določeno v prejšnjem odstavku.

5. člen

O prekršku po tem odloku, ki ga stori oseba, ki še ni bila stara 14 let, prekrškovni organ obvesti osebo, ki je dolžna skrbeti zanj, po potrebi pa tudi pristojni organ socialnega varstva.

Mladoletniku, ki je bil v času storitve prekrška že star 14 let, ni pa še dopolnil 18 let, se izreče vzgojni ukrep.

6. člen

Ta odlok začne veljati petnajsti dan po objavi v Uradnem listu Republike Slovenije.

Številka:
Ljubljana, dne

Župan
Mestne občine Ljubljana
Zoran Janković

Obrazložitev

Osnutka Odloka o prepovedi uživanja alkoholnih pijač na javnih krajih zunaj prostorov, ki so določeni za točenje alkoholnih pijač

S tem predlogom Svetniški klub N.Si predlaga Mestnemu svetu Mestne občine Ljubljana, naj sprejme Osutek Odloka o prepovedi uživanja alkoholnih pijač na javnih krajih zunaj prostorov, ki so določeni za točenje alkoholnih pijač. V odgovoru na pobudo Svetniškega kluba NSi, naj Mestni svet MOL sprejme odlok o prepovedi popivanja, je navedeno, da MOL nima pristojnosti urejati to področje. S tem se ne strinjamo, zato dajemo predlog v presojo in sprejem mestnim svetnikom MOL.

Pravni temelj za sprejem akta

Pravni temelj za sprejem akta je:

- 21. in 65. člen Zakona o lokalni samoupravi (Uradni list RS, št. 94/07, 27/08, 76/08, 100/08, 79/09), ki določata, da občina skrbi za red oziroma da ureja zadeve iz svoje pristojnosti z odloki,
- 3., 17., 31. in 45. člen Zakona o prekrških (Uradni list RS, št. 3/07, 29/07, 58/07, 16/08, 17/08, 76/08, 108/09), ki določajo, da se prekrški lahko določijo z odlokom samoupravne lokalne skupnosti, prepisujejo višino globe, določajo globe za mladoletne ter odločanje o prekrških nalagajo prekrškovnemu organu,
- 27. člen Statuta Mestne občine Ljubljana (Uradni list RS, št. 66/07 – uradno prečiščeno besedilo in 15/12), ki določa, da je sprejemanje statuta, odlokov in drugih aktov Mestne občine Ljubljana pristojnost Mestnega sveta Mestne občine Ljubljana.

Menimo, da 21. člen Zakona o lokalni samoupravi v drugem odstavku jasno določa, da občina skrbi za red na svojem območju, 65. člen pa ji daje možnost, da to uredi z odlokom. Občina zato lahko sprejme kakršen koli ukrep, ki bo prispeval k zagotavljanju reda v občini.

Razlogi in cilji

Svetniški klub NSi je pobudo za prepoved uživanja alkohola na javnih krajih v Ljubljani na različnih okroglih mizah že predstavil. Raziskave kažejo, da uživanje alkohola zlasti med mladostniki v Sloveniji predstavlja pereč problem. Tudi z vidika kaljenja nočnega reda in miru je je problematično predvsem množično popivanje v Trnovskem pristanu, okolici Cirkusa, Kina Šiška in Maximarketa. Prepričani smo, da bi s predlaganim odlokom lahko akutne težave rešili. Zavedamo se, da so poleg prepovedi popivanja potrebni tudi ukrepi in programi v vzgoji in preventivi, vsekakor pa je ukrep, ki ga predlagamo, sporočilo predvsem mladim, da je popivanje družbeno nesprejemljivo.

Na Inštitutu za varovanje zdravja Republike Slovenije so zapisali, da predlagani ukrep proti popivanju na javnih krajih »sodi med ukrepe alkoholne politike, ki omejujejo dostop do alkohola, ti pa so dokazano učinkoviti. Obstajajo dokazi o tem, da prepoved pitja na javnih površinah, ki niso določene za točenje alkoholnih pijač, vpliva na zmanjšanje nekaterih posledic škodljive rabe alkohola, med njimi predvsem na zmanjševanje števila prometnih in drugih nesreč, ki se zgodijo pod vplivom alkohola.«

Cilj predlaganega ukrepa je tudi omejevanje vzroka za kaljenje nočnega miru ter smetenja, ki je prav prekomerno uživanje alkohola.

Ocena stanja

Nakupovanje in strežba alkohola mladoletnim sta v Sloveniji zakonsko prepovedana, a kljub temu ugotavljamo, da mladi preprosto dostopajo do alkohola in da pitje alkohola dojemajo kot nekaj

povsem normalnega; pomeni jim način zabave in sprostitve.¹ Visoko tvegane oblike pitja med mladimi so v večini evropskih držav v porastu.² V obdobju med leti 2002 in 2010 zaznavamo statistično značilen porast zgodnjega pitja (13 let in manj) alkohola pri mladostnikih.³ Dve petini slovenskih petnajstletnikov sta bili v življenju že vsaj dvakrat opiti,⁴ pri čemer visoko tvegano pitje alkohola v mladostništvu pomeni večje tveganje za poznejši razvoj odvisnosti od alkohola.⁵ Mladostniki so za razvoj škodljivega pitja alkohola ranljivejši zaradi razvojnih sprememb, predvsem dozorevanja možganov,⁶ mladostništvo pa je tudi obdobje preizkušanja in oblikovanja navad, tudi navad pitja alkohola.

Izsledki raziskave Eurobarometer iz leta 2011 kažejo, da 83 % mladostnikov oz. mladih odraslih v Sloveniji brez težav dostopa do alkohola.⁷ Dostop do alkohola je lažji za fante in starejše mladostnike.

Raziskave⁸ kažejo, da le 64,2 % slovenskih osnovnošolcev še ni bilo pijanih, med srednješolci pa je takih, ki še niso bili pijani le 12,5 %.. Največ osnovnošolcev, ki so že bili pijani, je odgovorilo, da je bilo to 1-2 krat (13,7 %), med srednješolci pa jih je bilo največ v skupini, ki je odgovorila, da je bila pijana 20 in večkrat (31,1 %). Fantje so bili pogosteje pijani kot dekleta. Tako v osnovnih kot srednjih šolah z uspehom upada pogostost opijanja.

Večina osnovnošolcev še ni bila pijanih, medtem, ko je večina srednješolcev pijanost že občutila (83 %). Največ srednješolcev (40,9 %) je bilo pijanih v starosti med 14 in 15, med osnovnošolci pa jih je največji delež, ki pa je še zmeraj majhen (10,7 %) v starosti med 12 in 13 let, pri čemer so vselej fantje nekoliko prej izkusili pijanost kot dekleta. Precejšen delež srednješolcev je dejal, da ob/po pitju alkohola občasno bruha (39,1 %).

Posledice
Maček 8,4 % osnovnošolcev in 57,6 % srednješolcev
Poškodbe 3,7 % osnovnošolcev in 23,7 % srednješolcev
Narediti nekaj, kar obžaluješ 8,5 % osnovnošolcev in 42,8 % srednješolcev

¹ Bajt M, Zorko M. Uživanje alkoholnih pijač med mladostniki – izsledki fokusnih skupin. Ljubljana: Inštitut za varovanje zdravja RS, 2009. Pridobljeno 11. 3. 2012 s spletne strani:

http://www.zdravjevsoli.si/attachments/article/173/fokusne%20porocilo_alkohol.pdf

² Hibell B, Guttormsson U, Ahlström S, Balakireva O, Bjarnason T, Kokkevi A. et. al. . The 2007 ESPAD Report. Substance Use Among Students in 35 Countries. Stockholm: CAN, 2009.

³ Jeriček Klanšček H, Koprivnikar H, Zupanič T, Pucelj V, Bajt M. Spremembe v vedenjih, povezanih z zdravjem mladostnikov v Sloveniji v obdobju 2002–2010. Ljubljana: Inštitut za varovanje zdravja RS, 2012; 188.

⁴ Jeriček Klanšček H, Roškar S, Koprivnikar H, Pucelj V, Bajt M, Zupanič T, editors. Neenakosti v zdravju in z zdravjem povezanih vedenjih slovenskih mladostnikov. Ljubljana: Inštitut za varovanje zdravja RS, 2011.

⁵ Nixon K, McClain J. Adolescence as a critical window for developing an alcohol use disorder: Current findings in neuroscience. Curr Opin Psychiatry 2010; 23 (3): 227–32.

⁶ Anderson P. The impact of alcohol advertising: ELSA project report on the evidence to strengthen regulation to protect young people. Utrecht: National foundation for alcohol prevention, 2007 ter Pechmann CL, Levine L, Loughlin S, Leslie, F. Impulsive and self-conscious: adolescents' vulnerability to advertising and promotion. Journal of Public Policy & Marketing 2005; 24 (2): 202–21.

⁷ Eurobarometer. Youth attitudes on drugs 2011 – analytical report. Pridobljeno 10. 3. 2012 s spletne strani: http://ec.europa.eu/public_opinion/flash/fl_330_en.pdf.

⁸ Anja Zalta in dr., MLADI IN ALKOHOL V SLOVENIJI, Zaključno poročilo ciljno-raziskovalnega projekta, Koper, september 2008.

Ne spominjati se, kaj si počel 9 % osnovnošolcev in 44,5 % srednješolcev
Bruhanje 3,9 % osnovnošolcev in 44,3 % srednješolcev
Prepir 6,1 % osnovnošolcev in 27 % srednješolcev
Težave s starši 6,3 % osnovnošolcev in 24,2 % srednješolcev

Vir: Anja Zalta in dr., MLADI IN ALKOHOL V SLOVENIJI, Zaključno poročilo ciljno-raziskovalnega projekta, Koper, september 2008

Poglavitne rešitve

Ukrep prepovedi popivanja v parkih in na ulicah velja že v več državah. Po podatkih Svetovne zdravstvene organizacije imajo ukrep prepovedi popivanja v parkih in na ulicah na ravni odločitve posamezne občine urejen na Nizozemskem, v Latviji, Islandiji, Nemčiji, Belgiji, Avstriji in Italiji. Popolno prepoved popivanja v parkih in na ulicah imajo zakonsko določeno na Norveškem in Poljskem ter v Litvi, Romuniji in Estoniji, delno (za posamezne alkoholne pijače ali za posamezne javne kraje) pa na Hrvaškem, Češkem, Finskem, Madžarskem, Irskem, Slovaškem in Švedskem, na Cipru in Malti ter v Španiji in Veliki Britaniji.

Slovenske občine, ki so sprejele podoben odlok, so: Kranjska Gora, Vransko, Ptuj, Jesenice, Velenje, Žirovnica, Poljčane, Krško in Kranj. Ugotavljamo, da je po slovenskih občinah odziv na prepoved popivanja naletel na pozitivne odzive in da je prepoved učinkovita.

»S tem lokalne oblasti občanom jasno sporočijo, kje v mestu pitje in popivanje v javnosti ni sprejemljivo. Ti ukrepi zmanjšajo možnosti različnih skupin (zlasti mladih) po načrtnem zbiranju z namenom popivanja, kar se pogosto dogaja.« (Preventivna platforma)

Izkušnje prebivalcev Ljubljane in policistov kažejo, da je vzrok za motenje nočnega miru in druge kršitve javnega reda krivo prav uživanje alkohola. S predlaganim odlokom je Mestnemu redarstvu dano jasno pooblastilo, da ukrepajo že ob uživanju alkoholnih pijač, ki je glavni vzrok za kaljenje nočnega reda in miru.

Mestnemu redarstvu je dana možnost, da glede na situacijo odloči, ali zadostuje opozorilo ali je potrebno izreči globo. Predlagatelji nikakor nočemo, da bi ta odlok postal še eno sredstvo za polnjenje mestne blagajne, ampak želimo, da bi bil predvsem v službi meščanov. Ta prepoved bo imela pozitiven vpliv na izboljšanje varnosti lokalnih prebivalcev, prispevala bo k urejenosti in čistoči javnih površin, na katerih zdaj prihaja do množičnega popivanja.

S predlaganim ukrepom želimo dopolniti obstoječa prizadevanja za rešitev alkoholne problematike v glavnem mestu. Od MOL pa pričakujemo, da se bo v najkrajšem času s problemom spopadla celostno in ustanovila strokovno komisijo, ki bo pripravila strategijo alkoholne politike.

Finančne posledice

Sprejetje odloka nima finančnih posledic za proračun MOL.

Vodja Svetniškega kluba NSi
Mojca Kucler Dolinar